

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

ŞİKAYET NO :2015/5607
KARAR TARİHİ :09/06/2016

RET KARARI

ŞİKAYETÇİ

:

ŞİKAYETÇİ VEKİLİ

:

ŞİKAYET EDİLEN İDARE

: Atatürk Üniversitesi Rektörlüğü

ŞİKAYETİN KONUSU

: Atatürk Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültelerince aynı tarihte sınav yapılması nedeniyle katılmadığı bütünleme sınavları için mazeret sınavı hakkı tanınması talebi hakkındadır.

ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ : 10/12/2015

I. USÛL

A. Şikâyet Başvuru Süreci

1. Şikâyet başvurusu, Kurumumuza posta yolu ile gönderilen ve 10/12/2015 tarih ve 12684 sayı ile kayıt altına alınan, gerçek kişiler için şikâyet başvuru formu vasıtasıyla yapılmıştır. Şikâyet başvurularının karara bağlanması için 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1-a maddesi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7'inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikâyetin incelenmesine ve araştırmasına geçilmiş, 2015/5607 şikâyet numaralı Ret Önerisiyle Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2. Şikâyet başvurusunun ön incelemesinde; şikâyetçinin 27/08/2015 tarihli ilk şikâyet başvurusunun diğer şartları taşıdığı ancak 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun 17 inci maddesinin 4 üncü fıkrası ve yukarıdaki paragrafta anılan Yönetmeliğin 12 nci maddesi uyarınca 06/01/1982 tarih ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda öngörülen idari başvuru yolları ile özel kanunlarda yer alan zorunlu idari başvuru yollarının tüketilmemiş olduğu görüldüğünden başvuru ve eklerinin bahsi geçen Yönetmeliğin 20 nci maddesinin 2 nci fıkrasına göre Atatürk Üniversitesi Rektörlüğüne gönderilmesine 05/10/2015 tarihinde karar verilmiştir. Gönderme kararı üzerine, idarece şikâyetçinin talebinin zımnen reddedilmesi üzerine şikâyetçi bu kez 10/12/2015 tarihli şikâyet başvuru dilekçesiyle Kurumumuza başvurmuştur. Kurumumuza yeniden yapılan şikâyetin konusunun Kurumumuzun görev alanına girdiği, şikâyetçinin menfaat ihlali koşulunu taşıdığı, idari başvuru yollarını tükettiği, şikâyetin süresinde yapıldığı ve diğer ön inceleme konularında da bir eksiklik bulunmadığı, bu nedenle şikâyetin incelenme ve araştırılmasına engel bir durumun bulunmadığı tespit edilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikâyetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3. Şikâyetçi .., 01/07/2015 tarihli ilk şikâyet başvurusunda; Atatürk Üniversitesinde yapılan bütünleme sınavına, aynı gün Anadolu Üniversitesi tek ders sınavına girmesi nedeniyle katılamadığını belirterek, bütünleme sınavı için mazeretli sayılmasını talep etmiştir. Adı geçenin bu başvurusu hakkında, daha önce benzer bir başvuru ile ilgili surette, Kamu Başdenetçilik Makamınca 2013/519 sayılı Ret Kararı verildiğinden bahisle, 10/07/2015 tarihli İncelenemezlik Kararı verilmiştir.

3.1. Şikâyetçi 27/08/2015 tarihinde aynı konuda Kurumumuza yeniden başvurmuştur. Bu başvurusunda özetle, Atatürk Üniversitesi .... Bölümü Ön Lisans ..Sınıf öğrencisi ve Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi .... Bölümü Lisans ..sınıf öğrencisi olduğunu, Anadolu Üniversitesinin Açık Öğretim Fakültesinden mezun durumda olup, tek dersten kalan öğrenciler için 27/06/2015 tarihinde tek ders sınavı yapıldığını, aynı tarihte Atatürk Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesinde bütünleme sınavı yapıldığından dolayı mazeret sınavı yapılmasını talep ettiğini, Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi tek ders sınavı ile ilgili sınavdan yaklaşık 2 hafta önce sınav ili tercihi yapma hakkı verildiğini, Atatürk Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesinin ise; bütünleme sınavı için sınav merkezi tercihini bütünleme sınavına yakın tarihlerde yaptırmak verine, final sınavından önce hem final hem de bütünlemeler için sınav merkezi seçtiğini, Atatürk Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi bütünleme sınavına giremediğinden dolayı mezun olamayacağını ve 1 yıl kaybının olacağını, bu durumun öğrenim hakkına da engel olduğunu, Anayasa'nın 42. Maddesinde yer alan; "kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz" hükmüne ve İyi Yönetim İlkelerine de aykırılık teşkil ettiğini, Üniversitenin 5/6/2013 tarihli Senato kararı ile "2012/2013 öğretim yılı bahar yarıyılında final sınavına girmeye hak kazanmış, ancak final sınavına giremeyen lisans-önlisans öğrencilerine bir kereye mahsus olmak üzere herhangi bir mazeret aranmadan 08-13 Temmuz 2013 tarihleri arasında bir mazeret sınav hakkı" verilirken açık öğretim sistemine göre eğitim - öğretim yapan fakültelerin bu durumdan hariç tutulduğunu belirterek; Atatürk Üniversitesi'nin diğer Açıköğretim Fakülteleri ile aynı günde sınav yapması ve Mazeret Sınavı yapılması konusundaki başvurusunun Kurumunuzun ÖSYM'ye ve Anadolu Üniversitesi'ne "Sınav Tarihinin Çakışması" ile ilgili göndermiş olduğu Tavsiye Kararı da göz önünde tutularak incelenmesini ve gereğinin yapılmasını talep etmektedir. Mezkur başvuru ile ilgili olarak 05/10/2015 tarihli Gönderme kararı verilmiştir.

3.2. Şikâyetçi .. 10/12/2015 tarihli son şikâyet başvurusunda ise özetle; Kurumumuzun vermiş olduğu Gönderme Kararından sonra 60 gün içinde Üniversite tarafından bir cevap verilmediğini, sınav merkezi tercih hakkının, final sınavı öncesinde hem final sınavı hem de bütünleme sınavı için verilmesi uygulamasının Güz döneminde de yapılmaya devam ettiğini, bu uygulamadan dolayı sınav merkezinin ..... olarak kaldığını, mazeret sınavı yapılmaması halinde bir yıl kaybının olacağını belirterek, başvurusunun Kurumunuzun Sınav Çakışması ile ilgili ÖSYM'ye göndermiş olduğu Tavsiye Kararı nedenleri dikkate alınarak incelenmesini ve gerekli kararın alınmasını talep etmektedir.

B. İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları

4. Atatürk Üniversitesi Rektörlüğünden ..../2016 tarih ve ... sayılı yazımız ile Çocuk Edebiyatı ve Medya dersi ile İlk Yardım ve Acil Sağlık Hizmetleri dersi için mazeret sınavı yapılmasının planlanıp planlanmadığı ile yapılıp yapılamayacağı, her sınav öncesi sınav merkezi seçme hakkının tanınması uygulamasının yapılıp yapılmadığı, yoksa yapılıp yapılamayacağı hususunda bilgi ve belge talep

edilmiştir. Mezkur yazımıza cevap verilmemesi üzerine .../2016 tarih ve .... sayılı yazımız ile yukarıda yer verilen bilgi ve belgeler tekiden istenilmiştir.

5. Atatürk Üniversitesi Rektörlüğü tarafından gönderilen ...../2016 tarih ve ..... sayılı yazı ile eki belgeler incelendiğinde, anılan idarenin özetle;

5.1. Açık Öğretim Fakültesi Akademik Takviminin, Fakülte Kurulu tarafından hazırlanarak onaylanmak üzere Nisan ayı içerisinde Senatoya sunulup senatonun onayından sonra uygulamaya konulduğunu, ilgili akademik döneme ait tüm uygulamaların (kayıt/ders kayıt, akademik yılın başlangıç/bitiş tarihleri, sınav tarihleri) öğrencilere web sayfası aracılığı ile duyurulduğunu, 2015-2016 öğretim yılında yapılmış/yapılması planlanan sınavlar ile ilgili duyurulara Fakültenin akademik takviminde yer verildiğini, sınavların Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 14. Maddesinde belirlenen hükümler çerçevesinde yapıldığını, farklı bir sınav uygulamaları bulunmadığını,

5.2. ..'ın 18.06.2015 tarihinde dilekçe yolu ile; 2014-2015 öğretim yılı bütünleme sınav tarihlerinin Anadolu Üniversitesi mezuniyet tek ders sınav tarihleri ile çakışması nedeniyle Fakültenin sınav tarihlerinin değiştirilmesi talebi ile başvurduğunu, adı geçenin ilgili dilekçesine cevaben 19.06.2015 tarihinde, sınav tarihlerinde herhangi bir değişiklik yapılmayacağına dair bilgi verildiğini,

5.3. Gönderme Kararımızda, adı geçen öğrencinin örnek göstermiş olduğu üniversitenin, eğitim öğretim, metod, kapsam, öğretim süresi ve yıl içindeki değerlendirme esasları bakımından tüm işlem ve uygulamalarının farklı şekilde yürütüldüğünü, Akademik takvimde ilan edilen final / bütünleme sınav tarih aralığının kısa oluşu göz önünde bulundurularak, final ve bütünleme sınav merkezinin öğrencilerin tercihleri doğrultusunda aynı tarihte internet üzerinden belirlendiğini, öğrencinin talep etmiş olduğu uygulamalar ile ilgili herhangi bir değişiklik yapılmasının söz konusu olmadığını,

Bildirdiği anlaşılmaktadır.

C. Olaylar

6. Başvuru dilekçesi ve ekleri ile dosya kapsamında idare tarafından gönderilen bilgi ve belgelerden tespit edilen olaylar özetle şöyledir;

6.1. Şikayetçi .. öğrencisi olduğu Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesine .../2015 tarihinde dilekçe yolu ile başvurarak, 2014-2015 öğretim yılı bütünleme sınav tarihlerinin, yine öğrencisi olduğu Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesinin tek ders mezuniyet sınav tarihleri ile çakıştığını belirterek, Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesince düzenlenecek bütünleme sınav tarihlerinin değiştirilmesini talep etmiştir.

6.2. Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Dekanlığı adı geçen şikayetçiye, bahse konu talebi ile ilgili göndermiş olduğu .../2015 tarih ve ... sayılı yazıda Fakültenin akademik takviminin eğitim yılı başında planlandığını ve sınav tarihlerinde bir değişiklik yapılmayacağını belirtmiştir.

6.3. .. tarafından konu ile ilgili olarak 01/07/2015, 26/08/2015 ve 10/12/2015 tarihlerinde Kurumumuza şikayet başvurusunda bulunulmuştur.

D. Kamu Denetçisi Serpil Çakın'ın İnceleme ve Araştırma Bulguları

7. Şikayete ilişkin inceleme ve araştırma kapsamında; Olaylar ve Olgular başlığı altında yer verilen bilgi ve belgeler idareden istenmiştir. İstenilen belgeler ...../2016 tarih ve ..... sayılı yazı ile Kurumumuza gönderilmiştir.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

8. 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının,

8.1. “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesi “...Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler...”

8.2. “Yargı yolu” başlıklı 125 inci maddesinin dördüncü fıkrasında, “Yargı yetkisi, idarî eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlı olup, hiçbir surette yerindelik denetimi şeklinde kullanılamaz. Yürütme görevinin kanunlarda gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı verilemez.”

8.3. “Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi” başlıklı 42 nci maddesinde; “Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tesbit edilir ve düzenlenir.”

Hükümleri yer almaktadır.

9. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun “Kurumun görevi” başlıklı 5 inci maddesi; “Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir. Ancak; a) Cumhurbaşkanının tek başına yaptığı işlemler ile resen imzaladığı kararlar ve emirler, b) Yasama yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemler, c) Yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin kararlar, ç) Türk Silahlı Kuvvetlerinin sırf askerî nitelikteki faaliyetleri, Kurumun görev alanı dışındadır.” Hükümüne amirdir.

10. 03/11/2011 tarih ve 28104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 14 üncü maddesinde;

“Her ders için en az bir ara sınav, bir yarıyıl/yıl sonu sınavı ile bir bütünleme sınavı yapılır. Ayrıca kayıtlı olduğu programın bütün derslerine kayıt yaptırmış ve almış ancak FF harf notu alarak mezuniyeti için tek dersi kalmış olan öğrencilere eğitim-öğretim yılı sonunda bir kere mezuniyet tek ders sınavı yapılır. **Bu sınavla ilgili usul ve esasları belirlemeye Fakülte Kurulu yetkilidir.**

Her ne sebep ve mazeretle olursa olsun, sınavlara katılmayan öğrenciler için başka bir sınav açılmaz. Ancak ara sınava katılmayan öğrenciler, ara sınav notu sıfır (0) kabul edilmek şartı ile yarıyıl/yıl sonu sınavına katılabilirler.” Hükümleri yer almaktadır.

11. 03/09/2015 tarih ve 29464 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim, İktisat ve İşletme Fakülteleri Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 11 inci maddesinde;

“ Bir dönemde her ders için çoktan seçmeli bir ara sınav ve dönem sonu sınavı gözetimli olarak yüz yüze ve/veya çevrimiçi yapılır. Bununla birlikte dersin özelliğine göre ara sınav; yazılı, sözlü, ödev, uygulama, proje vb. ölçme-değerlendirme araçlarıyla da yapılabilir. Ara ve dönem sonu sınavlarının tarihleri ve uygulama esasları ilgili birim yönetim kurulu tarafından belirlenir ve öğretim yılı başında Akademik Takvimle birlikte ilan edilir. Hükmü yer almaktadır.

12. Kamu Başdenetçisinin 2013/97 sayılı Tavsiye Kararında;

“İki sınava da girme hakkı kazanmış adayların, aynı gün ve saatte sınav yapılması sebebiyle sınavlardan birine girerek diğer sınava girme hakkından, dolayısıyla bu programa ilişkin eğitim hakkından vazgeçmeleri yönünde bir seçime maruz bırakılmaları Anayasamızın 42. Maddesinde hem bir hak hem de bir ödev olarak düzenlenen eğitim ve öğretim hakkının ihlali olduğu gibi, BM İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin yukarıda anılan 26. maddesi ile Avrupa Konseyi'nin İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşmeye Ek Protokolü'nün ' eğitim başlıklı' 2. Maddesinin de ihlalidir.

Şikayetçiler anılan sınavlarda başarılı olursa tercihleri doğrultusunda belli bir eğitime devam etme hakkını kazanacak ve gelecekte farklı şekillenecektir. Sınavlardan birine girememesi durumunda, şikâyetçinin giremediği sınavla ilgili gelecek eğitim-öğretim yılında eğitim hakkından yararlanma olanağı kalmayacaktır. Nitekim sınavların farklı tarihlerde yapılacak olması halinde iki sınava da giren adayın birinde başarılı olamamışken diğerini kazanma ihtimali her zaman mümkündür.

Dolayısıyla idare tarafından adayların girme olanağına sahip oldukları sınavları aynı gün ve saatte yapması yukarıda sayılan mevzuat hükümleri ile çelişmekte olup, fırsat eşitliği ve eğitim hakkının ihlali anlamına gelmekte olup, yürürlükteki mevzuata ve hukuka aykırı olduğu kanaatine varılmıştır.”

Hususlarına yer verilmiştir.

B. Kamu Denetçisi Serpil ÇAKIN'ın Kamu Başdenetçisi'ne Önerisi

Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde, idarece tesis edilen işlemin hukuka uygun olduğu değerlendirilerek şikâyetin reddi yönünde öneri Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

C. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme

13. Şikâyetçi .., 3 numaralı paragrafta ayrıntılı olarak yer verildiği üzere, Atatürk Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesince bütünleme sınavları için mazeret sınavı yapılmasını ve sınav merkezi tercih hakkının akademik yılın başında değil sınavlardan önce yapılmasını talep etmektedir.

14. İdare konu ile ilgili olarak, 4 numaralı paragrafta ayrıntılı şekilde yer verildiği üzere, akademik takvimde ilan edilen final ve bütünleme sınavları tarihleri arasında fazla zaman olmaması nedeni ile öğrenciler tarafından sınav merkezi tercihlerinin aynı tarihte yapıldığını ve bütünleme sınavına ilişkin işlemlerinin mevzuata uygun olduğunu belirtmektedir.

15. İlgili mevzuat incelendiğinde, 8 inci paragrafta yer verildiği üzere; sınavlar ile ilgili usul ve esasların Fakülte Yönetim kurulunca belirlendiği, ayrıca mevzuatta her ne sebep ve mazeretle olursa olsun, sınavlara katılmayan öğrenciler için başka bir sınav açılmayacağı hususunun açıkça düzenlendiği, bu bakımdan şikayet konusu idari işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı, öte yandan şikayetçinin sınav merkezi tercih zamanına ilişkin uygulamalarını örnek göstermiş olduğu Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesinin mevzuatında; sınavların tarihleri ve uygulama esaslarının ilgili birim yönetim kurulu tarafından belirlenmesi ve öğretim yılı başında Akademik Takvimle birlikte ilan edilmesi hususlarının bulunduğu anlaşılmaktadır.

16. .. tarafından sınav tarihlerinin çakışmasına ilişkin olarak daha önce Kamu Başdenetçiliği tarafından verilen tavsiye kararı örnek gösterilmekle birlikte; mezkur karar incelendiğinde esaslı noktalarda somut olaydan önemli ölçüde farklılık arz ettiği görülmektedir.

16.1. Kamu Başdenetçisinin 10 uncu paragrafta yer verilen 2013/97 sayılı Tavsiye Kararında tarihleri çakışan iki sınav da aynı idare tarafından yapılmaktadır. Mezkur kararda, iki sınavın aynı gün ve saatte yapılmasında ÖSYM tarafından yılın 44 haftasında sınavlar yapılması ve sınav takviminin sıkışıklığının göz önünde bulundurulduğu ancak fazla sayıda sınav yapılması, sınav takvimindeki sıkışıklık, cevabi yazıda belirtilmemekle beraber ilk akla gelebilecek olan personel yetersizliği, sınav için uygun yer temin edilememesi vs. gibi iş yoğunluğu kaynaklı problemlerin bir kamu hizmetinin yerine getirilmemesi yahut geciktirilmesi ya da kişilerin mağduriyetine yol açacak şekilde kamu hizmetlerinden eşit şekilde yararlandırılmamasına sebebiyet verecek makul gerekçeler olarak öne sürülemeyeceği belirtilmektedir. Somut olayda ise iki farklı idare tarafından gerçekleştirilen birbirinden farklı nitelikte iki sınav söz konusudur.

16.2. Mezkur kararda aynı tarihlerde yapılması şikayet konusu edilen sınavların birisi Dikey Geçiş Sınavı, diğer ise Lisans Tamamlama Sınavıdır. Her iki sınavda adayların belirli bir eğitime erişimlerine ilişkin temel sınavlardır. Bir diğer deyiş ile bu sınavlara girilmeksizin adayların eğitimlerine başlayabilmeleri mümkün değildir. Buna karşın şikayet konusu çakışan sınavların birisinin normal dönemde bir dersten dolayı mezun olamayan öğrenciler, diğerinin ise yine normal dönemde derslerini geçemeyen öğrenciler için yapılan eğitim içi sınavlar olduğu anlaşılmaktadır. Mezkur tavsiye kararının gerekçesinde Yükseköğretim Kanununun “Yükseköğretime Giriş ve Yerleştirme” başlıklı 45. maddesinde yer alan “**Yükseköğretim kurumlarına giriş ve yerleştirme işlemleri imkân ve fırsat eşitliğini sağlayacak tedbirleri almak kaydıyla**, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslara göre yapılır” hükmüne atıf yapılmaktadır. Somut olayda yükseköğretim kurumlarına giriş ve yerleştirme işlemlerinde imkân ve fırsat eşitliğini zedeleyecek bir husus bulunmadığı açıktır.

16.3. Anılan kararda mevzuat hükümleri bakımından iki sınavın çakışmasından dolayı şikayetçilerin fırsat eşitliğinin ihlal edilmesinin yanı sıra eğitim hakkının ihlalinin de söz konusu olduğu belirtilirken, BM İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 26. maddesinde herkesin eğitim hakkına sahip olduğu, Avrupa Konseyinin İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşmeye (Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi) Ek Protokolünün “Eğitim Hakkı” başlıklı 2. Maddesine göre hiç kimsenin eğitim hakkından yoksun bırakılmayacağı ve T.C. Anayasasının “Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi” başlıklı 42. Maddesi uyarınca kimsenin, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılmayacağı hükümlerine istinat edildiği açıktır. Somut olayda şikayetçinin öğrencisi bulunduğu iki farklı üniversite tarafından yapılan sınavların tarihlerinin çakışması nedeni ile eğitim hakkının engellendiğinden bahsedilemez. Bu itibarla mezkur tavsiye kararı ile şikayet konusu olay arasında bu yönüyle herhangi bir ilişki bulunmamaktadır.

17. Yukarıdan beri anlatılan hususlar, bilgi, belge, yasal mevzuat, idarenin konu ile ilgili açıklamaları ve tüm dosya kapsamı hep birlikte değerlendirildiğinde; Atatürk Üniversitesi Rektörlüğünce tesis edilen işlemde hukuka aykırı bir husus bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

18. Diğer taraftan, şikayet başvurusunun aynı konuda yapmış olduğu 01/07/2015 tarihli başvurusu ile ilgili olarak 2015/3742 numaralı dosyada İncelenemezlik Kararı verilmiş ise de; mezkur kararın zühulen verildiği, şikayet başvurusunun 6328 sayılı Yasanın 17 nci maddesinin 3 üncü fıkrasının (ç) bendi ve Yönetmeliğimizin 19 uncu maddesinin 1 inci fıkrasının (c) bendinde yer verilen, "Sebepleri, konusu ve tarafları aynı olanlar ile daha önce sonuçlandırılanlar" kapsamında olmadığı sonucuna varıldığından, şikayetin incelenemezliğine değil de yukarıda açıklanan nedenlerle reddine karar vermek gerekmiştir.

D. İnsan Hakları Yönünden Değerlendirme

20. 2709 sayılı T.C. Anayasanın "Kanun Önünde Eşitlik" başlıklı 10'uncu maddesinde ifadesini bulan kanun önünde eşitlik ilkesinin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 13'üncü maddesindeki etkili başvuru hakkının ve 17'nci maddesindeki hakları kötüye kullanma yasağının ihlal edildiğine dair herhangi bir bulgu ve bilgiye rastlanmadığı gibi şikayete konu olayda, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinde yazılı ve güvence altına alınmış olan haklara da aykırı bir durum tespit edilmediği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

E. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

21. Günümüzde demokratik, modern ve katılımcı yönetim anlayışında idarelerden sadece hukuka uygun olarak hareket etmeleri değil aynı zamanda iyi yönetim ilkelerine de uygun işlem tesis etmeleri beklenmektedir.

22. 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 6'ncı maddesinde: "*Kurum, inceleme ve araştırma yaparken idarenin, insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması, eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum veya davranışta bulunup bulunmadığını gözetir ve iyi yönetim ilkelerine uyar.*" hükmü yer almaktadır. Avrupa Birliği Temel Haklar Şartının 41'inci maddesi ve Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edilen Avrupa Doğru İdari Davranış Yasası gibi uluslararası mevzuatlarda da iyi yönetim ilkelerinin ne olduğuna ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

23. Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde; Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgeleri idarenin gerekçeli olarak Kurumumuza gönderdiği, başvurusunun şikâyet konusuyla ilgili olarak idareye müracaatlarında, idarece başvuruya süresi içinde gerekçeli olarak cevap verildiği, bu yönlerden İdarenin iyi yönetim ilkelerinden *kanunlara uygunluk, hesap verilebilirlik, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi* **ilkelerine uygun hareket ettiği** ancak idarenin cevabi yazılarında hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğini şikayetçiye göstermediği anlaşıldığından iyi yönetim ilkelerinden *karara karşı*

başvuru yollarının gösterilmesi ilkesine uymadığı anlaşılmış olup idarenin bundan bu ilkeye de uyması beklenmektedir.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

24. 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca ret kararı üzerine durmuş olan dava açma süresi kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B. Yargı Yolu

25. 2709 sayılı 1982 Anayasasının “Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması” başlıklı 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında; “Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.” hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı varsa 60 günlük dava açma süresinden arta kalan sürede Erzurum İdare Mahkemesinde yargı yolu açıktır.

V. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçeler ve dosya kapsamına göre şikayetin **REDDİNE**, Kararın **ŞİKAYETÇİYE** ve **ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

M.Nihat ÖMEROĞLU
Kamu Başdenetçisi